

prudentem & audacem, qui ab ista nouitate horribili nō perturbetur. Sed ad argumenta redeundum est.

Inter initia huius quæstionis, cum Cometarij leuitatē Cap. III. notarem, dixi Astrologos ambigua semper de hominum uita uaticinari. Sed uentos & siccitatē ferè omnes à Cometa timere, nonnullos autem proluuies formidare. Videamus ergo qualia hæc portenta sint: & unde uniuersi omnium generum euentus fiāt. Omnes effectus (& hīc actionem cum opere, id est actionis fructu pono) sunt à Effectuum Deo, uel bruta natura, uel ab humano cōsilio, uel à cæca genera fortuna. Dei sunt opera uel quotidiana, & indubitata, ut Quæ à rerū omniū generatio, & cura; uel inaudita, & mētis no- stræ captum superantia, ut prima ex nihilo creatio, animi generatio, Christi conceptus, mortuorum reuocationes. Miraculū Quæ à natu- Porrò à natura duo sunt genera effectuum, alterum solitum non admirandam (quaquam ego in omnibus tura cauſam admirationis cerno) præsertim uulgo, ut plan- tarum germinatio, fructuum educatio, & florum partus. Alterius uero sunt generis naturæ peccata, monstranē- pe uel stirpium, uel animantium: & in homine ipso non solas uitia formarum, sed animorum pestes, ut Catili- na, Clodius, Nero. Iam ab homine illa sunt, quæ ratione ac iudicio fiunt: quæue maximè in honestate uel uitio uersantur, unde quis uel iustus uel improbus iure appellatur. Et ab humano quoque sunt animo, quæ ab opifice manu finguntur. Porrò demum casu & fortuitò fiūt, quæ nobis insperato & nullo iudicio accidunt: ut si quis písca tor auream hamo catenam trahat, uel deambulanti misero tegula in caput cadat. Neq; cum fortunam in cauſis pono, Dei prouidentiam & consilium tollo. Hoc enim Excusatio loco sequor hominum, imò etiam sapientum usitatum sermonem. Nam si recte rem assequamur, & casus & for- Frotuna et tunas sunt, cum tamen incertum & minimè fixum utrūq; casus sit. Præterea cum sit nobis arcana in singularibus Dei uoluntas, nō ab re casum ibi reponimus, ubi neq; naturam, neq; hominis uoluntatem fuisse in cauſa cognoscimus.

F